

POSTANOWIENIE

Dnia 13 marca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie - Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący – SSO Leon Miroszewski (sprawozdawca)

Sędziowie: SSO Robert Bury

SSR (del.) Rafał Lila

w dniu 13 marca 2018 roku na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa P. H.

przeciwko (...) M. (...) z siedzibą w M. – (...)

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 13 maja 2015 roku

postanawia:

I. zmienić zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że odrzucić pozew;

II. zasądzić od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2.400,00 (dwa tysiące czterysta) złotych tytułem kosztów procesu;

III. zasądzić od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.200,00 (sześćset) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowych

Robert Bury Leon Miroszewski Rafał Lila

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 maja 2015 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie odmówił odrzucenia pozwu wniesionego przez powoda, jako cesjonariusza poszkodowanego w wypadku komunikacyjnym, który miał miejsce na terenie Niemiec, a którego sprawca był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej u pozwanego ubezpieczyciela. Tym samym oddalił wniosek pozwanego o odrzucenie pozwu.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy powołał się na brzmienie art. 13 ust. 2 w zw. z art. 11 ust. 1 lit. a) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, zgodnie z którymi ubezpieczyciel OC może zostać pozwany także do sądu właściwego dla miejsca zamieszkania poszkodowanego. Wskazał także na wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 13 grudnia 2007 roku (C - 463/06), jako jednoznacznie potwierdzający międzynarodową właściwość sądu w kraju poszkodowanego. Tym samym Sąd Rejonowy stwierdził, że jest właściwy w niniejszej sprawie.

Powyższe postanowienie pozwany zaskarżył zażaleniem. Zarzucił brak ustaleń co do charakteru działalności prowadzonej przez powoda, jako działalności zawodowej w zakresie spraw ubezpieczeniowych, a nadto naruszenie

art. 13 ust. 2 w zw. z art. 11 ust. 1 lit. b) powołanego przez Sąd Rejonowy Rozporządzenia, poprzez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że przepisy te mają zastosowanie do powoda, choć mają one w rzeczywistości zastosowanie do poszkodowanego, jako osoby słabszej, a powód taką osobą nie jest.

Wskazując na powyższe pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości i odrzucenie pozwu w niniejszej sprawie z uwagi na brak jurysdykcji krajowej sądu polskiego oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

W toku rozpoznawania sprawy w postępowaniu zażaleniowym tutejszy Sąd zawiesił postępowanie i zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z zagadnieniem prawnym: czy odesłanie w art. 13 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, do art. 11 ust. 1 lit. b) tego Rozporządzenia, należy interpretować w ten sposób, że osoba fizyczna, będąca przedsiębiorcą między innymi w zakresie dochodzenia odszkodowań od ubezpieczycieli, powołująca się na umowne nabycie wierzytelności od bezpośrednio poszkodowanego, może wytoczyć powództwo o tą wierzytelność przeciwko ubezpieczycielowi odpowiedzialności cywilnej sprawcy wypadku drogowego, mającemu siedzibę na terytorium innego państwa członkowskiego niż państwo członkowskie miejsca zamieszkania poszkodowanego, przed sąd państwa członkowskiego miejsca zamieszkania poszkodowanego.

Wyrokiem z dnia 31 stycznia 2018 roku Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł, co następuje: Artykuł 13 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 roku w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych w związku z art. 11 ust. 1 lit. b) owego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że nie może na niego powołać się osoba fizyczna, której działalność zawodowa polega między innymi na dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych od ubezpieczycieli, przywołująca umowne miejsca zamieszkania poszkodowanego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Z istoty instytucji pytania prejudycjalnego wynika, że udzielone w orzeczeniu wstępnym w postaci wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego dotyczącego wykładni prawa unijnego wiąże w danej sprawie. Na powyższe wskazują: treść art. 256 ust. 3 i art. 267 TFUE, a nadto Zalecenia dla sądów krajowych, dotyczące składania wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym (Dz. Urz. UE C 338/1 z 6.11.2012). Nie ma też wątpliwości, że przytoczone wyżej rozstrzygnięcie w zakresie odesłania prejudycjalnego miało kluczowe znaczenie dla wyniku niniejszego postępowania zażaleniowego, bowiem od treści wykładni przepisu art. 13 ust. 2 w zw. z art. 11 ust. 1 lit. b) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE. L 2012, Nr 351) zależało rozstrzygnięcie kwestii jurysdykcji sądu polskiego w rozpoznaniu sprawy co do istoty wyrażonej pozwem wniesionym do Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie.

Wykładnia wynikająca z powołanego wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest odmienna od zaprezentowanej w zaskarżonym postanowieniu. Polega przede wszystkim na tym, że wskazana wyżej regulacja umożliwiająca poszkodowanemu w odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pozwać ubezpieczyciela przed sąd miejsca zamieszkania poszkodowanego, nie dotyczy podmiotu, który nabył od poszkodowanego wierzytelność w zakresie dochodzonego odszkodowania, a przy tym jest podmiotem zajmującym się zawodowo sprawami dotyczącymi odszkodowań od ubezpieczycieli.

Powyższe skutkuje uznaniem trafności zarzutu strony pozwanej w niniejszej sprawie o braku jurysdykcji sądu polskiego do jej rozpoznania. Zgodnie z art. 5 ust. 1 Rozporządzenia nr 1215/2012 osoby mające miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego mogą być pozywane przed sądy innego państwa członkowskiego tylko zgodnie z przepisami ustanowionymi w sekcjach 2-7 Rozporządzenia. Z kolei zgodnie z art. 1099 § 1 k.p.c. w razie stwierdzenia braku jurysdykcji sąd odrzuca pozew (zdanie drugie), gdy nie zachodzą okoliczności wymienione w art. 1104 § 2 k.p.c. lub art. 1105 § 6 k.p.c. W niniejszej sprawie wskazane wyłączenia nie mają zastosowania.

Mając na uwadze powyższe, należało zmienić zaskarżone postanowienie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., poprzez odrzucenie pozwu, o czym postanowiono w punkcie I. Rozstrzygnięcie takie, jako kończące postępowanie w sprawie, skutkuje przyjęciem, że powód przegrał sprawę, toteż pozwanemu należą się koszty zarówno za pierwszą, jak i za drugą, instancję (art. 98 § 1 k.p.c.), o czym postanowiono w punktach II. i III. W obu sytuacjach koszty te obejmują wynagrodzenie jednego, tego samego, adwokata (art. 98 § 3 k.p.c.), przy czym za pierwszą instancję wynagrodzenie to należało ustalić na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, nr 163, poz. 1348, ze zmianami), a za drugą instancję na podstawie § 6 pkt 5 w zw. z § 13 ust. 2 pkt 1 powołanego rozporządzenia, mając na uwadze to, że w niniejszej sprawie dwukrotnie przeprowadzono postępowania zażaleniowe.

Robert Bury Leon Miroszewski Rafał Lila